

سورة الحديد

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ
وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ
فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَن يَنْصُرُهُ
وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٢٥﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا
وَإِبْرَاهِيمَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا التُّبُوءَ وَالْكِتَابَ فَمِنْهُمْ
مُتَّبِعٌ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَسِقُونَ ﴿٢٦﴾ ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَارِهِم بِرُسُلِنَا
وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَآتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ وَجَعَلْنَا
فِي قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً وَرَحْمَةً وَرَهْبَانِيَّةً ابْتَدَعُوهَا
مَا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ إِلَّا ابْتِغَاءَ رِضْوَانِ اللَّهِ فَمَا رَعَوْهَا حَقَّ
رِعَايَتِهَا فَآتَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا مِنْهُمْ أَجْرَهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ
فَسِقُونَ ﴿٢٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَآمِنُوا بِرَسُولِهِ
يُؤْتِكُمْ كِفْلَيْنِ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيَجْعَلْ لَكُمْ نُورًا تَمْشُونَ بِهِ
وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٨﴾ لَسَاءَ أَهْلُ الْكِتَابِ
الَّذِينَ يَقْدِرُونَ عَلَىٰ شَيْءٍ مِنَ فَضْلِ اللَّهِ وَأَبَّ الْفَضْلِ
بِعَدْلِ اللَّهِ يُوْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾

آموزش معانی

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

فعالیت اول

یاری می‌کند ، پیامبران ، فایده‌ها ، قدرتمند ، آهن

ردیف	کلمه	معنا
۱	رُسُل	پیامبران ، جمع رسول
۲	بَيِّنَات	دلایل روشن ، جمع بَيِّنَة
۳	يَقْوَمُ ... بِـ	رفتار کند ... به، به پا دارد
۴	حَدِيد	آهن
۵	بَأْس	سختی
۶	مَنَافِع	فایده‌ها
۷	يَنْصُرُ	یاری می‌کند
۸	قَوِيّ	قوی ، قدرتمند

معنای این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

فعالیت دوم

۱- آرْسَلْنَا رُسُلَنَا: فرستادیم پیامبران مان ۲- بِالْبَيِّنَاتِ : با دلایل روشن

۳- أَنْزَلْنَا مَعَهُمْ : نازل کردیم همراه آنها ۴- لِيَقْوَمَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ: مردم به پا دارند عدل را

۵- أَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ: نازل کردیم آهن را ۶- بَأْسٌ شَدِيدٌ: سختی بسیار

۷- مَنَافِعُ لِلنَّاسِ فَايِدَةٌ هَائِلَةٌ لِّلرَّسُولِ: تا خداوند مشخص کند

۹- يَنْصُرُهُ: یاری می‌کند او را ۱۰- قَوِيٌّ عَزِيزٌ: قدرتمند و شکست ناپذیر

تهیه کننده: مسعود حیدری گروه معارف بندر ماهشهر شهریور ۱۴۰۰

۱- گاهی «بِ» به صورت «با» معنا می‌شود. ۲- گاهی «شَدِيدٌ» به معنای «بسیار» است.

۳- در اینجا «يَقْوَمُ» به معنای «بشناسد» یا «مشخص کند» است.

الف- هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۵۳۸ تا ۵۴۱ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه آیه ۲۵ سوره حدید را کامل کنید.

۱- لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ : ..... قطعاً فرستادیم پیامبران مان را با دلایل روشن ..

۲- وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ : نازل کردیم همراه آنها کتاب و معیار را ..

۳- لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ : تا مردم به پا دارند عدل را ..

۴- وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ تَأْهِيمٌ كَثِيرٌ مِّنْ سَعْدٍ وَجَدِيدٌ وَكَوْثُورٌ لِّالنَّاسِ مَعَارِفٍ بندر ماهشهر شهریور ۱۴۰۰

... نازل کردیم آهن را در آن سختی بسیار و فایده‌هایی برای مردم ..

۵- وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَن يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ :

و تا خداوند بشناسد کسی را که یاری می‌کند او و پیامبرانش را در حالی که (خدا از دید او) پنهان است.

۶- إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ : .. همانا خداوند قدرتمند و شکست‌ناپذیر است ..

ج- از صفحه ۵۳۸ قرآن کریم چند عبارت آشنا بیابید و همراه با معنای هر یک بنویسید.

د- از آیات بالا، یک پیام قرآنی را که در سال‌های قبل با آن آشنا شده‌اید، بیابید و همراه با معنای آن در قسمت

پایین بنویسید. این پیام چه نکاتی را به ما متذکر می‌شود. در این باره با دوستان خود گفت‌وگو کنید.

همه جا با ما!

متن :

ترجمه :

پیام قرآنی

سورة الحشر

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ
لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾
وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَاهُمْ أَنْفُسَهُمْ أُولَئِكَ
هُمُ الْفٰسِقُونَ ﴿١٩﴾ لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ
أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفٰئِزُونَ ﴿٢٠﴾ لَو أَنزَلْنَا هَذَا الْقُرْءَانَ
عَلَى جَبَلٍ لَّرَأَيْتَهُ خٰشِعًا مُّتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ
وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١﴾
هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلٰهَ إِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ
هُوَ الرَّحْمٰنُ الرَّحِيمُ ﴿٢٢﴾ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلٰهَ إِلَّا هُوَ
الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْمِنُ الْعَزِيزُ
الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحٰنَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٢٣﴾
هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ
يُسَبِّحُ لَهُ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٤﴾

فصاحت تلفظ لام در لفظ جلاله «الله»

یکی از قواعد مهم فصاحت و تجوید، درشتی و نازکی تلفظ حروف و حرکات است. یک مورد مهم این قاعده، چگونگی تلفظ کلمه «الله» است.

اگر کلمه «الله» بعد از صدای **یا** بیاید، نازک و معمولی تلفظ می‌شود؛ مانند:

بِسْمِ اللَّهِ   الْحَمْدُ لِلَّهِ   بِحَوْلِ اللَّهِ   عِبَادِ اللَّهِ

ولی اگر بعد از صدای **یا** بیاید، به صورت درشت و بزرگ تلفظ می‌شود؛ مانند:

اللَّهُ   اللَّهُمَّ   وَاللَّهُ   إِلَّا اللَّهُ   هُوَ اللَّهُ   سَمِعَ اللَّهُ

سُبْحَانَ اللَّهِ   رَسُولُ اللَّهِ   وَرَبِّيَ اللَّهُ   رَحْمَةَ اللَّهِ

در حین خواندن آیات درس، مشخص کنید لام «الله» در کدام یک از جمله‌ها درشت و در کدام، نازک تلفظ می‌شود.

فعالیت

آموزش معانی

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

فعالیت اول

مساوی است ، نباشید ، شخص ، رستگار ، آتش ، فردا

معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
نافرمان، گناهکار، منحرف	فاسِق	۵	شخص، انسان	نَفْس	۱
مساوی است	یَسْتَوِی	۶	فردا	عَد	۲
آتش	نار	۷	نمایشید	لَا تَكُونُوا	۳
رستگار، موفق	فَائِز	۸	فراموش کردند	نَسُوا	۴

تهیه کننده: مسعود حیدری گروه معارف بندر ماهشهر شهریور ۱۴۰۰

معنای این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را بنویسید.

فعالیت دوم

۱- اِتَّقُوا اللَّهَ: تقوای خدا را پیشه کنید ۲- لِعَدِّ: برای فردا

۳- وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ: ونباشید مانند کسانی که ۴- نَسُوا اللَّهَ: فراموش کردند خدا را

۵- أُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ: آنها همان گناه کارانند ۶- لَا يَسْتَوِي: مساوی نیست

۷- أَصْحَابُ النَّارِ: اهل آتش ۸- أَصْحَابُ الْجَنَّةِ: اهل بهشت

۹- هُمُ الْفَائِزُونَ: آنها رستگارند

تهیه کننده: مسعود حیدری گروه معارف بندر ماهشهر شهریور ۱۴۰۰

۱- در اینجا بهتر است «هم» را به صورت «همان» ترجمه کنید.

اس باقرآن درخان

الف- هر روز در خانه یکی از صفحه‌های ۵۴۲ تا ۵۴۸ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه آیات ۱۸ تا ۲۰ سوره حشر را کامل کنید.

۱- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ: ای کسانی که ایمان آورید تقوای خدا را پیشه کنید.....

۲- وَلِتَنْظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ: و باید دقت کند هر شخص که آنچه را که از پیش می‌فرستد برای فردا

۳- وَاتَّقُوا اللَّهَ: و تقوای خدا را پیشه کنید.....

۴- إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿۱۸﴾: همانا خداوند آگاه است به آنچه انجام می‌دهید.....

۵- وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنسَاهُمْ أَنفُسَهُمْ:

و نباشید مانند کسانی که فراموش کردند خدا را پس (خدا) خود آنها را از یاد خودشان برد.

۶- أُولَئِكَ هُمُ الْفٰسِقُونَ ﴿۱۹﴾: آنها همان گناه کارانند.....

۷- لَا يَسْتَوِيٰ أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ: مساوی نیستند اهل بهشت و اهل جهنم

۸- أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفٰئِزُونَ ﴿۲۰﴾: اهل بهشت آنها رستگارانند.....

ج- از صفحه ۵۴۵ قرآن کریم چند عبارت آشنا یافته و همراه با معنای هر یک بنویسید.

د- در آیات پایانی سوره حشر (صفحه ۵۴۸) مجموعه‌ای از زیباترین اسم‌ها و صفت‌های خدای بزرگ آمده

است. هر بخش از آنها را که دوست دارید به عنوان پیام قرآنی انتخاب کنید و همراه با معنا بنویسید. چه خوب

است آیات ۱۸ تا ۲۴ سوره حشر را با توجه به معنا حفظ کنید و آنها را گاه به گاه بخوانید.

اللَّهُ

یام قرآنی

متن:

ترجمه:

پیرمرد شامی و امام سجاد علیه السلام

زمانی که اهل بیت امام حسین علیه السلام در حال اسارت به مرکز خلافت یزید در شام رسیدند، پیرمردی نزد آنان آمد و گفت: «خدا را شکر که با هلاکت مردان شما، یزید بر شما مسلط شد».

امام سجاد علیه السلام به او فرمود: ای پیرمرد آیا قرآن خوانده‌ای؟
پیرمرد گفت: آری

امام سجاد علیه السلام: آیا این آیه را در قرآن خوانده‌ای که:

قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَىٰ ۗ (بگو من هیچ پاداشی از شما برای رسالتم درخواست نمی‌کنم جز دوست داشتن نزدیکانم)

پیرمرد گفت: آری خوانده‌ام.

امام سجاد علیه السلام فرمود: آیا می‌دانی ما خویشان پیامبریم. آیا در سورهٔ اسراء این آیه را خوانده‌ای که:

وَأَتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ ۗ (و حق نزدیکان را بپرداز)

پیرمرد گفت: آری

امام سجاد علیه السلام فرمود: ما «ذی القربی» و خویشان رسول خدا صلی الله علیه و آله هستیم.
آیا این آیه را خوانده‌ای که:

وَأَعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ ۗ وَاللِّرَّسُولِ وَ لِذِي الْقُرْبَىٰ ... ۳

(بدانید هرگونه غنیمتی به دست آورید، خمس آن برای خدا و برای پیامبر و برای نزدیکان (پیامبر) است.)

پیرمرد: آری

امام سجاد علیه السلام فرمود: ما همان «ذی القربی» هستیم. آیا این آیه را خوانده‌ای:

إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا ۴

(خداوند می‌خواهد پلیدی و گناه را فقط از شما اهل بیت دور کند؛ و کاملاً شما را پاک سازد.)

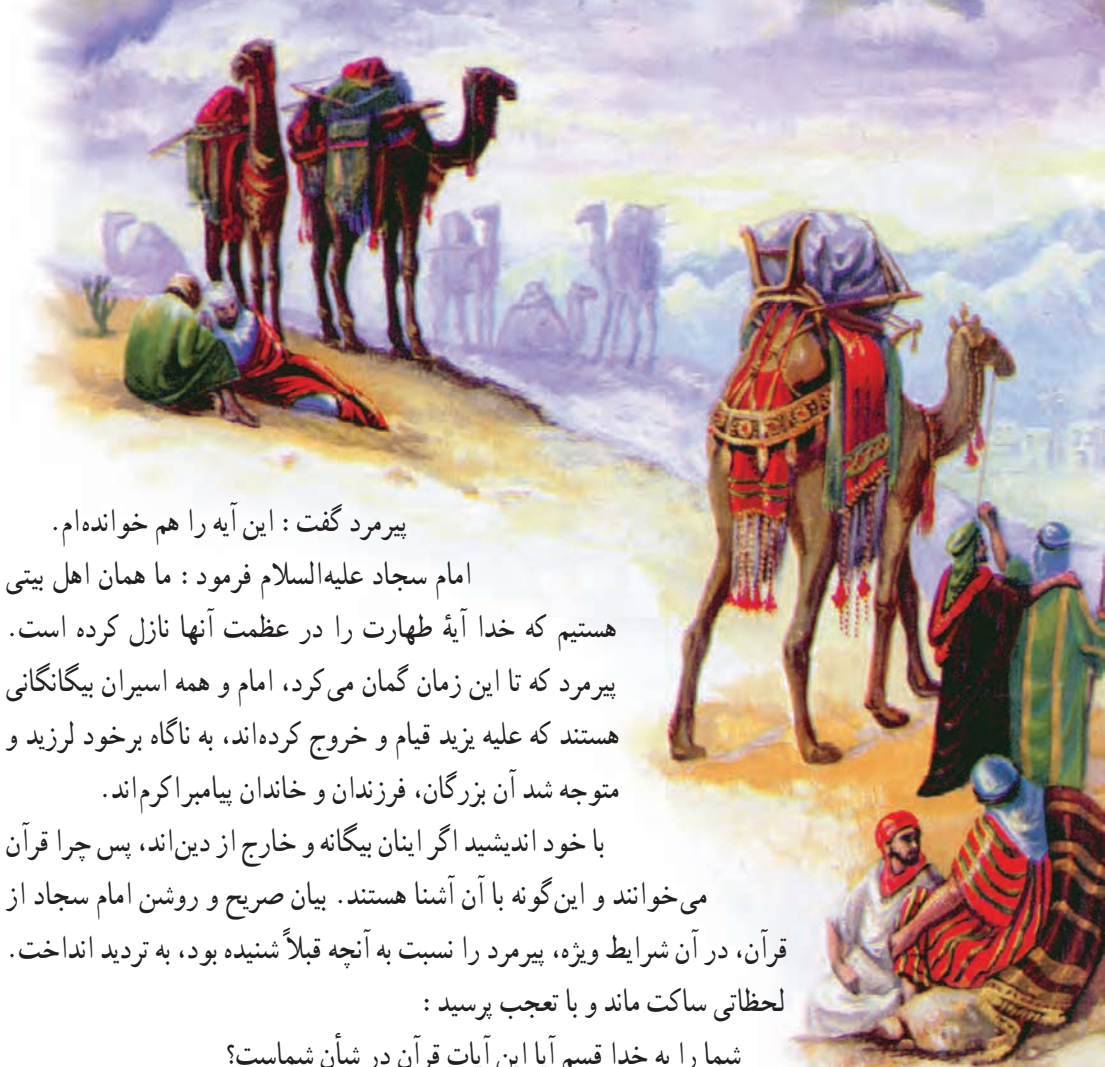
۴- احزاب ۳۳

۳- انفال ۴۱

۲- اسراء ۲۶

۱- شوری ۲۳

پیرمرد گفت: این آیه را هم خوانده‌ام.
 امام سجاد علیه‌السلام فرمود: ما همان اهل بیته
 هستیم که خدا آیه طهارت را در عظمت آنها نازل کرده است.
 پیرمرد که تا این زمان گمان می‌کرد، امام و همه اسیران بیگانگانی
 هستند که علیه یزید قیام و خروج کرده‌اند، به ناگاه بر خود لرزید و
 متوجه شد آن بزرگان، فرزندان و خاندان پیامبر اکرم‌اند.
 با خود اندیشید اگر اینان بیگانه و خارج از دین‌اند، پس چرا قرآن
 می‌خوانند و این‌گونه با آن آشنا هستند. بیان صریح و روشن امام سجاد از
 قرآن، در آن شرایط ویژه، پیرمرد را نسبت به آنچه قبلاً شنیده بود، به تردید انداخت.
 لحظاتی ساکت ماند و با تعجب پرسید:

شما را به خدا قسم آیا این آیات قرآن در شأن شماست؟

امام علیه‌السلام فرمود: به خدا قسم، به حق جدّم رسول الله صلی الله علیه و آله که این

آیات در حق ماست.

پیرمرد گریست و سر به سوی آسمان برداشت و گفت: خدا یا! از همه دشمنان آل محمد صلی الله علیه و آله
 بیزار می‌جویم و از حرف‌هایی که زدم عذر می‌خواهم و خطاب به امام سجاد علیه‌السلام گفت: آیا توبه
 من قبول می‌شود؟

امام سجاد علیه‌السلام: آری. اگر توبه کنی خداوند قبول می‌کند و تو با ما هستی.

چون داستان این پیرمرد به گوش یزید رسید، دستور داد او را کشتند.^۱

۱- کتاب «هزار و یک حکایت قرآنی» نوشته محمد حسین محمدی به نقل از کتاب بحار الانوار جلد ۴۵